

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Радостин Вазов

относно

Дисертационен труд на тема:

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ПРИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Автор на дисертационния труд: Мария Филиповска-Димитрова

Научен ръководител:– проф. д. ик. н. Виржиния Желязкова

I. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертацията се състои от увод, четири раздела, заключение, използвана литература, съдържа таблици и формули. Работата е изложена в 192 страници основен текст. Списъкът на използваната литература включва 160 заглавия от които 11 интернет източника.

Техническите изисквания за изготвяне на дисертационен труд са напълно спазени от докторанта.

Представеният дисертационен труд представлява **значима разработка** на избраната тема. **Изследването е изключително задълбочено и всеобхватно.** Анализът се характеризира едновременно с теоритичните си аспекти и с практико-приложните си измерения.

Първа Глава е озаглавена «Общи принципи за управление на финансовия риск». Тук се разглеждат теоретичните и приложни аспекти на риска, системи и способности за управление на финансовия риск, както и методологическите аспекти при оценка на финансовите рискове. Авторката се ориентира към следното определение за риска,

което, по мое мнение, отразява неговата същност. „**Рискът е дейност, свързана с преодоляване на неопределеността в ситуация на неизбежен избор, в процеса на който съществува възможност количествено и качествено да се оцени вероятността за постигане на предполагаем резултат, несполука и отклонение от целите**“.

Втора Глава е с наименование «Анализ на функциите и източниците на финансовите активи».

Тук са включени няколко интересни точки, като: Особенности на управлението и прогнозирането на паричен актив, анализ на функциите и източниците на финансовите активи. Изяснява се същността на парите и паричните отношения; възприема се разбирането, че не всички парични отношения и техните групи, функциониращи при размяната и разпределението на съвкупния и новосъздадения продукт (дохода), са финансови;

Трета Глава е със заглавие «Анализ на функциите и инструментите на финансовите пазари». Разгледани са особеностите на пазарите с ценни книжа. Направена е Характеристика на използваните финансови инструменти. Показани са три различни подхода при трактовката на понятието „финансови инструменти“, като парични средства, като кредитни инструменти (облигации, кредити, депозити), като начин за участие в уставния капитал (акции и облигации).

Четвърта Глава е със титул «Проблеми при формирането на финансови активи»

Засегнати са проблемите на кредитните институции. Открити са системи, способности и проблеми при финансовите рискове. Представени са практически подходи за формиране на портфейл от финансови активи. Застъпва се мнението, че акциите не са по-малко рисков актив, когато се владеят в продължение на дълъг период от време. Аргументите в тази посока, са че стандартното отклонение на ставката за доходност на акциите, отнесено към годишно изчисление, се намалява с увеличаване на времето за владение, е просто факт, следващ от използваната методика за неговото изчисление. В случая не се намалява стандартното отклонение на притежаваното богатство, което ще се притежава към края на периода за владение на акциите. Друг аргумент представен от авторката, е че рискът от дефицит зависи от това, доколко този дефицит, ако той възникне, е съществен, а също и от вероятността за неговото настъпване. Ако ние разглеждаме системата за измерване на риска, при която се отчита и мащабът, и

вероятността за дефицита, то с увеличаването на срока на владение този риск не намалява.

Авторката правилно е обосновала **актуалността и значимостта** на темата произтичаща от динамичните промени през последните години у нас, в Европа и в света. Деструктивните процеси в страната и в света създаващи обстановка на социална несигурност и възможности за максимизиране на финансовите рискове. Тази реалност е наложило да се търси знанието за модела на общата картина на риска и неговите специфични проявления, който да се използва при анализа, управлението и контрола на риска, както в стопанската, така и във финансовата сфера.

В изследователския си труд Мария Филиповска-Димитрова **ясно формулира теза, цели, задачи, обект и предмет на изследването**. Изследователската теза на авторката е насочена към изследване и анализиране на множеството теоретични и приложни аспекти, които нееднозначно разглеждат тенденциите в развитието на риска във финансовата дейност в новите противоречиви икономически и финансови реалности, а също така към разкриване на някои нови проблеми, отнасящи се до управлението на риска, които не са били обект на по-детайлен анализ. Прилага се пример на реален стрес-тест.

Цитатите под линия са коректно използвани. Таблиците и фигурите са коректно озаглавени. Не под всички таблици и фигури са отразени източниците на информация. Всяка глава завършва с обобщение на изводите от изследването.

Не са открити форми на плагиатство.

Като цяло **качествата на дисертационния труд са безспорни**. Темата е актуална. Потърсени са социално-икономическите аспекти на проблематиката. Налице е ясно авторско присъствие. На основата на анализа са изведени изводи. Съществува логическа връзка между отделните глави.

Към дисертационния труд е приложен **автореферат**. Авторефератът е в обем 43 страници. На стр. 42 са формулирани приносите на дисертационния труд. Изброени са шест приноса. Приемам формулираните от автора приноси. В автореферата са описани публикациите

на автора – 3 самостоятелни научни статии.

Наред с достойствата на труда бих формулирал някои **бележки и предложения** към автора. Работата би се подобрила, ако се направи сравнение с практиките и тенденциите в други страни. Достойнство би било да се потърси верификация на изводите. Предвид, че работата се разглежда в края на 2021 г. би могло да се разгледа проблематиката с оглед на пандемията от Ковид 19.

Заключение

Документите и материалите, представени от Мария Филипова Димитрова отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Кандидатката в процедурата е представила достатъчен брой научни публикации.

След запознаване с представените материали, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да присъди на Мария Филипова Димитрова научна степен „доктор“ 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. „Икономика“ във ВУЗФ

22.07.2021 г.

гр. София

Подпис:

(доц. д-р Радостин Вазов)